

О.А. Островська
к.е.н., доцент, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

STEM-ОСВІТА У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФІНАНСИСТА

Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 67-р [1] на початку 2018 року схвалено Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затверджено План заходів щодо реалізації цієї Концепції. Нормативно-правовим документом [1] основними напрямками цифровізації освіти, серед іншого, визначено: організацію широкосмугового доступу до Інтернету ... студентів у ... аудиторіях в закладах освіти всіх рівнів; розвиток дистанційної форми освіти з використанням когнітивних та мультимедійних технологій; розроблення та впровадження інноваційних ... комп'ютерно орієнтованих засобів навчання та обладнання для створення цифрового навчального середовища (мультимедійні й інклюзивні класи, лабораторії науково-дослідних STEM-центрів тощо). Слід визнати, що, якщо завдання доступу до мережі Інтернет та розвитку дистанційної форми освіти в переважній більшості вищих навчальних закладів виконано, то напрям створення науково-дослідних STEM-центрів потребує більш глибокого вивчення.

Листом Інституту модернізації змісту освіти (далі- ІМЗО) № 21.1/10-1470 [2] STEM-орієнтований підхід до навчання визначено одним з найактуальніших напрямів модернізації та інноваційного розвитку природничо-математичного й гуманітарного профілів освіти. Впровадження STEM (*Science/Technology/Engineering/Mathematics*) передбачає, насамперед, поєднання міждисциплінарних підходів до вивчення природничо-математичних дисциплін. Разом з тим, у STEM активно включається сукупність дисциплін, об'єднані загальним терміном Arts (STEM and Arts) - промисловий дизайн, архітектура, індустриальна естетика, ін. [2].

На перший погляд складається враження, що підготовки фахівців у сфері управління фінансами принципи STEM-освіти не стосуються. Натомість останнім часом, у європейському науковому дискусії наголошується на важливості всіх дисциплін та використанні міждисциплінарних підходів STEAM (A– All) і поєднанні природничо-наукових з іншими навчальними дисциплінами. При цьому дисципліни вивчаються не окремо, а у комплексі, і велике значення, у підсумку, має можливість практичного застосування отриманих знань.

Оскільки МОНУ та ІМЗО наголошують, що STEM-освіта є категорією, яка визначає процес (технологію) формування і розвитку розумово-пізнавальних і творчих якостей молоді, рівень яких визначає конкурентну спроможність на сучасному ринку праці: здатність і готовність до розв'язання комплексних задач (проблем), критичного мислення, творчості, когнітивної гнучкості, співпраці, управління, здійснення інноваційної діяльності, при цьому STEM-освіта ґрунтується на міждисциплінарних підходах у побудові навчальних програм різного рівня, та до вирішення проблемно орієнтованих завдань, слід визнати розповсюджене застосування принципів STEM-освіти при розробці методичного забезпечення та викладанні дисциплін майбутнім фінансистам у вітчизняних вищих навчальних закладах.

Використання провідного принципу STEM-освіти - інтеграції - дозволяє здійснювати модернізацію методологічних засад та змісту не лише предметів природничо-математичного, а також економічного, зокрема, фінансового спрямування. Принцип інтеграції сприяє формуванню професійних компетентностей фінансиста якісно нового рівня, що в подальшому має наслідком успішне працевлаштування випускників вишів також економічних спеціальностей.

Якщо взяти до уваги «основні ключові компетентності концепції «Нової української школи», що складають основу системи STEM-освіти, зокрема, такі як: спілкування державною та іноземними мовами, математична грамотність, компетентності в ... технологіях, інформаційно-цифрова грамотність, уміння навчатися впродовж життя, соціальні й громадянські компетентності,

підприємливість, загальнокультурна, екологічна грамотність і здорове життя [2], слід констатувати наявність підготовки у вітчизняних вищих навчальних закладах фахівців із управління фінансами вітчизняного та міжнародного бізнесу саме з такими професійними компетентностями.

Натомість, не дивлячись на розповсюджене у вищій школі використання принципів STEM-освіти при підготовці фінансистів, Планом заходів щодо реалізації Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки передбачено внесення наприкінці II кварталу 2018 року пропозицій МОНУ на розгляд Кабінету Міністрів України щодо модернізації освіти для підтримки розвитку цифрової індустрії саме з предметів природничо-математичного циклу і технічної творчості.

Констатуємо недостатність уваги щодо впровадження та подальшого використання принципів STEM-освіти при підготовці фахівців з фінансового управління у вітчизняній вищій школі. Сприяння модернізації вищої освіти (зокрема, фінансове, також - із залученням міжнародних організацій) у напрямку переоснащення аудиторного фонду та створення науково-дослідних STEM-центрів, актуалізується в умовах відтоку потенційних вступників до більш конкурентоспроможних в цьому сенсі вищих навчальних закладів країн ЄС.

Література:

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації, Розпорядження Кабінету міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80/>

2. Методичні рекомендації щодо впровадження STEM-освіти у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах України на 2017/2018 навчальний рік, Лист ІМЗО № 21.1/10-1410 від 13.07.17 року // <https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqBM0APKekwtZFdhWXJuODg/view>